

ΟΡΑΣΣΕΛΑΣ.

[“Ιδε Τόμ. ζ. Σελ. 156-159, 165-168, 180-183. Τόμ. η. Σελ. 5-8,
22-25, 38-40, 53-55, 77-78, 85-88, 102-104.]

ΚΕΦΑΛ. ΛΑ'.—Ο Ἰμλαχος εἰσέρχεται, καὶ μεταβάλλει
τὴν συνδιάλεξιν.

ΤΗΝ στιγμὴν ταύτην εἰσελθῶν ὁ Ἰμλαχος, διέκοψεν
αὐτούς. « Ἰμλαχε, εἶπεν ὁ Ῥασσέλας, λυπηρὰν εἰ-
κόνα τοῦ ἴδιωτικοῦ βίου μοὶ παρέστησεν ἡ Νεκαγία,
καὶ δλίγην ἔχω πλέον διάθεσιν εἰς περαιτέρω ἐρεύ-
νας.»

« Μὲ φαίνεται, εἶπεν ὁ Ἰμλαχος, ὅτι, περὶ τῆς
ἐκλογῆς τοῦ βίου σκεπτόμενοι, ἀμελεῖτε τὸ ζῆν. Πε-
ριφέρεσθε εἰς μίαν μόνην πόλιν, ἥτις, καίτοι πολὺ^ν
τὸ μέγεθος καὶ τὴν ποικιλίαν ἔχουσα, δλίγη καινο-
φανῆ δύναται πλέον νὰ παρουσιάσῃ, καὶ λησμονεῖτε
ὅτι εὐρίσκεσθε εἰς χώραν διαβόητον μεταξὺ τῶν ἀρ-
χαιοτάτων μοναρχιῶν διὰ τὴν ισχὺν καὶ τὴν σοφίαν
τῶν κατοίκων της· χώραν, δπου ἀνέτειλαν αἱ πρῶται
ἀκτῖνες τῶν ἐπιστημῶν αἵτινες φωτίζουσι τὸν κόσμον,
χώραν ὃπου ἐγεννήθησαν αἱ τέχναι τῆς πολιτικῆς
κοινωνίας καὶ τοῦ οἰκιακοῦ βίου.

« Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ἀζήκαν εἰς τοὺς μεταγε-
νεστέρους μνημεῖα φιλοπονίας καὶ δυνάμεως, ἀτινα
πᾶσαν Εύρωπαϊκὴν μεγαλοπρέπειαν ἀμαρτοῦσι. Τὰ
ἔρειπια τῆς ἀρχιτεκτονικῆς των εἶναι τὰ σχολεῖα τῶν
νεωτέρων οἰκοδόμων, καὶ ἐκ τῶν θυματῶν, ὃσων ὁ
γρόνος ἐφείσθη, δυνάμειχ νὰ εἰκάσωμεν, καίτοι ἀδε-
βαίνως, πόσα κατέστρεψε.»

« Όλιγην περιέργειαν ᔁχω, εἶπεν ὁ Ῥασσέλας,
νὰ θεωρῶ λίθων ἡ χωμάτων σωρούς ἡ παρατήρη-
σίς μου διευθύνεται εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ἡλθον ἐν-
ταῦθι ὅχι νὰ καταμετρήσω κλάσματα ναῶν ἡ νὰ
ἔξιγνιάσω πεφραγμένα ὑδραγωγεῖα, ἀλλὰ νὰ ἐπι-
βλέψω εἰς τοῦ παρόντος κόσμου τὰς διαζόρους σκη-
νάς.»

« Τὰ προκείμενα, εἶπεν ἡ βασιλέπαις, ἀπαιτοῦσι
καὶ εἶναι ἀξία νὰ λαμβάνωσι τὴν προσοχὴν μας. Τί^ν
με μέλει περὶ τῶν ἡρώων ἡ τῶν μνημείων τῆς ἀρ-
γαιότητος,—περὶ χρόνων οἵτινες οὐδέποτε δύνανται
νὰ ἐπανέλθωσι, καὶ ἡρώων, οἵτινες διῆγον ζωὴν πάν-
τη διάφορον τῆς ἡμετέρας;»

« Διὰ νὰ γνωρίσωμεν τι, ἀπήντησεν ὁ ποιητής,
ποέπει νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἀποτελέσματά του· διὰ νὰ
ἴδωμεν τοὺς ἀνθρώπους, πρέπει νὰ ἴδωμεν τὰ ἔργα
των, ὡστε νὰ μάθωμεν τί τὸ λογικὸν ὑπηγόρευσεν,
ἢ τὰ πάθη ὑπεκίνησαν, καὶ νὰ εὑρωμεν τίνες αἱ ισχυ-
ρότεραι ἀρχομαὶ τῶν ἀνθρωπίων πράξεων. Διὰ νὰ
κρίνωμεν δρθῶς περὶ τοῦ παρόντος, ἀνάγκη ν' ἀντι-
παραβάλωμεν αὐτὸν πρὸς τὸ παρελθόν· διότι πᾶσα
κρίσις γίνεται ἐκ παραθέσεως, καὶ τὸ μέλλον διόλου
ἀγορεῖται. Κατ' ἀλήθειαν, ὁ νοῦς οὐδέποτε κατα-
ἡγοεῖται. Κατ' ἀλήθειαν, ὁ νοῦς οὐδέποτε κατα-

γίνεται εἰς τὸ παρόν· ἡ ἀνάμνησις καὶ ἡ προσδοκία
ἀπαγολοῦσιν αὐτὸν σχεδὸν ὅλότελα. Τὰ πάθη μας
εἶναι χαρὰ καὶ λύπη, ἀγάπη καὶ μῖσος, ἐλπὶς καὶ
φόβος. Καὶ ἡ μὲν χαρὰ καὶ ἡ λύπη ἀναφέρονται εἰς
τὸ παρελθόν, ἡ δὲ ἐλπὶς καὶ ὁ φόβος εἰς τὸ μέλλον·
ἔτι δὲ καὶ ἡ ἀγάπη καὶ τὸ μῖσος τὸ παρελθόν ἀρ-
ρωσι, καθότι τοῦ ἀποτελέσματος ἐξ ἀνάγκης προη-
γεῖται τὸ αἴτιον.

« Ή παροῦσα τῶν πραγμάτων κατάστασις εἶναι
συνέπεια τῆς προηγγείσης· φύσει δὲ κλίνομεν εἰς
τὸ ἐρευνῶν τίνες αἱ πηγαὶ τοῦ ἀγαθοῦ ὅπερ ἀπολαύ-
ομεν, ἡ τῶν δεινῶν ὅσα πάσχομεν. Ἀν ἐνεργῶμεν
μόνον δὲ ἡμᾶς αὐτοὺς, εἶναι ἀφροσύνη ν' ἀμελῶμεν
τὴν σπουδὴν τῆς ιστορίας· ἀν δὲ ἡμεθα ἐπιφορτισμέ-
νοι καὶ τὴν περὶ ἄλλων φροντίδα, λογίζεται καὶ ἀδι-
κία. Ή θεληματικὴ ἄγνοια εἶναι ἀσυγχώρητον ἀμάρ-
τημα· δικαίως δὲ ἐμπορεῖ νὰ κατηγορήθῃ ὡς ἔνοχος
κακοῦ τινος ὁ μὴ θελήσας νὰ μάθῃ πῶς ἡδύνατο ν'
ἀποφύγη αὐτό.

« Οὐδέν τοις μέρος τῆς ιστορίας εἶναι τόσον γενικῶς
ῷφελιμον, ὃσον τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἐπίδοσιν τοῦ
ἀνθρωπίου νοδος, τὴν βαθμηδὸν βελτίωσιν τοῦ λογι-
κοῦ, τὰς διαδοχικὰς προσόδους τῆς ἐπιστήμης, τὴν
κατὰ κακιῶν ἐπικράτησιν τῆς μαθήσεως ἢ τῆς ἀγνοί-
ας, τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ σκότους τῶν λογικῶν ὅντων,
—τὴν νέκρωσιν καὶ τὴν ἀναγέννησιν τῶν τεχνῶν, καὶ
τὰς μεταβολὰς τοῦ νοητικοῦ κόσμου. Ἐὰν τὰ περὶ^ν
μαχῶν καὶ ἐφόδων ἀνήκωσιν ἔξαιρέτως εἰς τοὺς ἡγε-
μόνας, ἀλλὰ οὐδὲ αἱ ὥφελιμοι καὶ κομψαὶ τέγγαι πρέ-
πει ν' ἀμελῶνται· οἱ ἔχοντες βασιλεία νὰ κυβερνῶ-
σιν, ἔχουσι καὶ νόσας νὰ καλλιεργῶσι.

« Τὸ παράδειγμα εἶναι πάντοτε δραστηριώτερον
τοῦ παραγγέλματος. Ο στρατιώτης ἐν κακῷ πο-
λέμῳ τελειοποιεῖται, καὶ ὁ ζωγράφος πρέπει ν' ἀν-
τιγράψῃ εἰκόνας. Κατὰ τοῦτο δὲ, ὑπερτερεῖ ὁ θεω-
ρητικὸς βίος, διότι αἱ μὲν μεγάλαι πράξεις σπανίως
βλέπονται, ἀλλὰ τὰ ἔργα τῆς τέχνης εἶναι πάντοτε
πρόγειρα εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ γνωρίσωσι τί^ν
ἴσχυσσεν ἡ τέχνη νὰ κατορθώσῃ.

« Όταν μεγαλοπρεπές τι ἔργον ἐκπλήξῃ τὸν δρ-
θαλμὸν ἢ τὴν φαντασίαν, ἔπονται φυσικὰ εἰς τὸν
δραστήριον νοῦν σκέψεις περὶ τῶν μέσων, δι᾽ ὧν αὐτὸν
κατωρθώσῃ. Ἐκ τούτου δὲ ἡ ἀληθινὴ ὥφελεια τοι-
αύτης θεωρίας· μεγαλύνομεν τὴν διάνοιαν ἐκ τῆς
προσθήκης νέων ἰδεῶν, καὶ ἀνακτῶμεν ἵσως τέχνην
τινὰ ἀπολεσθεῖσαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ἢ μανθά-
νομεν τὰ ηττον ἐντελῶς ἐγνωσμένα εἰς τὴν ἴδιαν
ἡμῶν πατρίδα. Τούλαχιστον συγκρίνομεν τοὺς ἴδιους
ἡμῶν μετὰ τῶν προτέρων χρόνων, καὶ ἡ γαίρομεν
εἰς τὰς ἡμετέρας βελτιώσεις, ἡ ἀνακαλύπτομεν τὰ
ἡμέτερα ἐλατώματα, κάμνοντες οὕτω τὸ πρῶτον
βῆμα εἰς τὸ ἀγαθόν.»

« Θέλω, εἶπεν ὁ βασιλόπαις, νὰ ἴδω πᾶν τὸ ἄξιον τῆς ἑρεύνης μου.» — « Κάγὼ, εἶπεν ἡ βασιλόπαις, ἀτμένως θέλω μάθει τι περὶ τῶν ἥθῶν τῆς ἀρχαιότητος.»

« Τὸ καταπληκτικῶτερον μνημεῖον τῆς Αἰγυπτιακῆς μεγαλοπρεπείας καὶ ἐν τῶν δγκωδεσέρων ἔργων τῆς ἀνθρωπίνης γειρὸς, εἶπεν ὁ Ἰμλαχος, εἶναι αἱ Πυραμίδες· οἰκοδομαὶ ἀνεγερθεῖσαι πρὸ τῶν χρόνων τῆς ἱστορίας, καὶ περὶ ὧν αἱ ἀρχαιόταται διηγήσεις μᾶς παρέχουσιν ἀθετίους μόνον παραδόσεις. Ἐκ τούτων ἡ μεγίστη ἵσταται ἀκόμη, πολλὰ διάγονα βλαφθεῖσα ὑπὸ τοῦ χρόνου.»

• « Ἄς ἐπισκεψθῶμεν αὐτὰς αὔριον, εἶπεν ἡ Νεκαγία· πολλάκις ἥκουσα περὶ τῶν Πυραμίδων, καὶ δὲν θέλω ἥσυχάσει πρὶν ἴδω αὐτὰς, ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, ἰδίοις μου ὅφθαλμοῖς.»

ΚΕΦΑΛ. ΑΒ'. Ἐπισκέπτονται τὰς Πυραμίδας.

Τῆς ἀποφάσεως οὕτω γενομένης, ἔξεκίνησαν τὴν ἐπαύριον. Ἐφόρτωσαν δὲ σκηνὰς ἐπὶ τῶν καμήλων, σκοπεύοντες νὰ διατρίψωσιν εἰς τὰς Πυραμίδας, ἑωσοῦ ἐντελῶς νὰ εὐχαριστηθῇ ἡ περιέργειά των. Ἡσύχως ὁδοιποροῦντες, ἔξεκλινον εἰς πᾶν ὅ, τι ἀξιοσημείωτον, ἵσταντο ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν καὶ συνωμίλουν μετὰ τῶν κατοίκων, καὶ παρετίρουν τὰ διάφορα φαινόμενα πόλεων ἡρειπωμένων καὶ κατωκημένων, φύσεως ἀγρίας τε καὶ καλλιεργημένης.

Οτε δ' ἔφθασαν εἰς τὴν μεγάλην πυραμίδα, ἔξεπλάγησαν εἰς τὴν ἔκτασιν τῆς βάσεως, καὶ τὸ ὑψος τῆς κορυφῆς. Οἱ Ἰμλαχος ἔξήγησεν εἰς αὐτοὺς τὰς ἀρχὰς, καθ' ἃς τὸ πυραμικὸν σχῆμα ἐκρίθη καταλληλότερον εἰς οἰκοδομὴν, ἥτις ἀνηγειρετο ἐπὶ σκοπῷ διαρκείας ἴσης μὲ τὴν τοῦ κόσμου ἔξειξεν διτὶ ἡ βαθμηδὸν ἐλάττωσις ἔδιδεν εἰς αὐτὴν σταθερότητα, ἥτις ἀντέκρουεν δλας τὰς κοινὰς ἐρόδους τῶν στοιχείων, καὶ μόλις ἡδύνατο καὶ ὑπὸ τῶν σεισμῶν αὐτῶν νὰ ἀνατραπῇ, τῶν ἴσχυροτέρων πάσης φυσικῆς βίας. Σεισμὸς τοσοῦτον δύνατός, ὥστε νὰ γαλάσῃ τὴν πυραμίδα, ἥθελεν ἐπαπειλήσει τὴν διάλυσιν τῆς ἥπερού.

Ἐμέτρησαν αὐτὴν κατὰ μῆκος, πλάτος, καὶ ὑψος, καὶ ἔστησαν τὰς σκηνὰς των εἰς τοὺς πόδας τῆς. Τὴν δὲ παύξιον ἥταιρας θησαν νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ ἐνδότερον, καὶ μισθώσαντες τοὺς συνήθεις ὁδηγούς, ἀνέβησαν εἰς μέρος, δθεν, εἰς τὸ κοιλωμα κυττάξασα ἡ εύνοουμένη τῆς βασιλόπαιδος, ἐσύρθη τρέμουσα εἰς τὰ δπίσω. « Πεκουᾶ, εἶπεν ἡ βασιλόπαις, τί φοβεῖσαι; » « Τὴν στενὴν εἰσόδον, ἀπεκρίθη, καὶ τὸ φρικῶδες σκότος. Δὲν τολμῶ νὰ εἰσέλθω εἰς τόπον, δειτις πρέπει βεβαίως νὰ κατοικήται ὑπὸ ἀνησύχων ψυχῶν. Οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῶν τρομερῶν τούτων θόλων ἵσως αἴφνης σηκωθῶσιν ἔμπροσθεν ἥμῶν, καὶ

μᾶς κλείσωσιν ἔνδον διὰ παντός.» Ἐλάλησε, καὶ ἔβριψε τὰς ἀγκάλας περὶ τὸν τράχηλον τῆς δεσποινῆς τῆς.

« Ἐὰν τὰ φαντάσματα μόνον φοβῆσαι, εἶπεν ὁ βασιλόπαις, σὲ ὑπόσχομαι ἀσφάλειαν· οὐδεὶς κίνδυνος ἐκ μέρους τῶν νεκρῶν. Ὁ ἀπαξ ταρεὶς ποτὲ πλέον δὲν φαίνεται.»

« Φιλάτη μου Πεκουᾶ, εἶπεν ἡ Νεκαγία, ἐγὼ θέλω πάντοτε προπορεύεσθαι, ὁ δὲ Ἰμλαχος θέλει σὲ ἀκολουθεῖ. Ἐνθυμοῦ δὲι συνοδεύεις τὴν βασιλόπαιδα τῆς Ἀβυσσίνιας.»

« Ἐὰν ἡ βασιλόπαις εὐχαριστήται ν' ἀποθάνῃ ἡ θεράπαινά της, ἀπήντησεν ἡ Πεκουᾶ, ἀς προστάξῃ θάνατον ὀλιγάτερον φοβερὸν παρ' ἔγκλεισμὸν εἰς τὸ φρικῶδες τοῦτο σπήλαιον. Γνωρίζετε δὲι δὲν τολμῶ νὰ σᾶς παρακούσω· πρέπει νὰ εἰσέλθω, ἐὰν μὲ προστάξῃτε· ἀλλ' ἐὰν ἀπαξ εἰσέλθω, οὐδέποτε θέλω ἐπανέλθει.»

Ἡ βασιλόπαις εἶδεν διτὶ ὁ φόβος τῆς εύνοουμένης ἥτον ἀνώτερος συμβουλῆς ἡ ἐπιπλήξεως· θέθεν συγκατένευσε νὰ τὴν ἀρήσῃ ἐν τῇ σκηνῇ ἔως νὰ ἐπιστρέψῃ. Ἡ Πεκουᾶ δριώας, εἰς τοῦτο ἀπλῶς μὴ εὐχαριστηθεῖσα, παρεκάλεσε τὴν βασιλόπαιδα μήτε αὐτὴ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τοὺς φοβεροὺς μυγοὺς τῶν πυραμίδων. « Καίτοι μὴ δυναμένη νὰ διδάξω τὴν γενναιότητα, εἶπεν ἡ Νεκαγία, δὲν ἀρμόζει δριώας νὰ μάθω τὴν δειλίαν, οὔτε ν' ἀφήσω ἀτελείωτον ἐκεῖνο, δι' ὁ ἥλιον ἐνταῦθα.»

ΚΕΦΑΛ. ΑΓ'. Εἰσέρχονται εἰς τὴν Πυραμίδα.

Ἡ Πεκουᾶ κατέβη εἰς τὴν σκηνὴν, οἱ δὲ ἐπίλοποι εἰσῆλθον εἰς τὴν πυραμίδα· διεπέρασαν τὰς σόδας, ἔθεωρησαν τοὺς μαρμαρίνους θόλους, καὶ ἔξετασαν τὸ κιβώτιον, ἐν ὧ τὸ σῶμα τοῦ θεμέλιωτοῦ νομίζεται διτὶ ἐτέθη. Ἐκάθισκαν ἐπειτα ἐν ἐνὶ τῶν εὐρυγωροτέρων θαλάμων νὰ ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον, πρὶν ἐπιστρέψωσι.

Ἡδὴ, εἶπεν ὁ Ἰμλαχος, ἀπηλώσαμεν τὴν ἡδονὴν τῆς θεωρίας τοῦ μεγίστου τῶν ἀνθρωπίνων ἔργων, πλὴν τοῦ τείχους τῆς Κίνας. Καὶ τῆς μὲν οἰκοδομῆς τοῦ τείχους εὐκολώτατον εἶναι ν' ἀποδώσωμεν τὸ αὐτίον. Ἐξησφράλιζε πλούσιον καὶ δειλὸν ἔηνος ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς βαρβάρων, οἵτινες, ἀπειροὶ ὄντες τῶν τεχνῶν, εὐκολώτερον ἐπρομηθεύοντο τὰ πρὸς ζωὴν διὰ τῆς ἀρπαγῆς παρὰ διὰ τῆς βιομηγανίας, καὶ οἵτινες ἐργάριμων κατὰ καιροὺς ἐπὶ τῶν κατοίκων τοῦ εἰρηνικοῦ ἐμπορίου, ὡς καταβαίνουσιν οἱ γύπες ἐπὶ τῶν οἰκιακῶν δρυνίων. Ἡ ταχύτης καὶ ἡ ἀργιότης αὐτῶν ἔκαμψε τὸ τείχος ἀναγκαῖον, ἢ δ' ἄγνοια ἔκαμψεν αὐτὸν δραστήριον.

Ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν Πυραμίδων οὐδεμία αἰτία φαίνεται ἀνάλογος τῆς δαπάνης καὶ τοῦ κό-

που. Ἡ στενότης τῶν θαλάμων ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ἔγρησμένον ως καταγώγια ἐκ τῶν ἔχθρων, θησαυροὶ δὲ ἡδύναντο καὶ ἀλλαχοῦ ν' ἀποτελῶσιν ἐπίστης ἀτραχλῶς καὶ μὲ πολὺ ὀλιγωτέραν δαπάνην. Φαίνεται ὅτι ἀνηγέρθησαν μόνον πρὸς εὐχαρίστησιν τῆς ὁρέζεως ἑκείνης τοῦ πνεύματος, ἥτις εἶναι ἀγώριος τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἥτις πρέπει πάντοτε νὰ καταπράγνηται διὰ τινὸς ἐνασχολήσεως. Οἱ ἔχοντες ἥδη πᾶν δὲ, τι δύνανται ν' ἀπολαύσωσι, πρέπει νὰ ἐκτείνωσι τὰς ἐπιθυμίας των. Οἱ πρὸς γρῆσιν πᾶν τὸ ἀπαιτούμενον οἰκοδομήσας, πρέπει ν' ἀρχίσῃ καὶ χάριν κενοδοξίας νὰ οἰκοδομῇ, καὶ νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὸ σχέδιόν του πᾶν δὲ, τι ἡ ἀνθρωπίνη δύναμις ἴσχυει νὰ ἐκτελέσῃ, διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθῇ ταχέως καὶ ἀλλην νὰ συλλάβῃ ἐπιθυμίαν.

Τὸ κραταιὸν τοῦτο κτίσμα θεωρῶ ὡς μηνημεῖον τῆς ἀνικανότητος τῶν ἀνθρωπίνων ἀπολαύσεων. Βασιλεὺς, δύναμιν ἔχων ἀπεριόριστον, καὶ θησαυρὸς ὑπερβάνοντας ὅλας τὰς πραγματικὰς καὶ φαντασικὰς γρείας του, ἀναγκάζεται νὰ παρηγορήσῃ, διὰ τῆς ἀνεγέρσεως πυραμίδος, τὸν κόρον τῆς ἔξουσίας, καὶ τὸ ἀηδὲς τῶν ἡδονῶν, καὶ νὰ διατελέσῃ κατὰ τοὺς ὄχληρούς ἐνικαυτοὺς τοῦ παραχράζοντος βίου του, βλέπων μυρίους μογθοῦντας ἀνευ σκοποῦ, καὶ λίθον ἐπὶ λίθου τιθέμενον ἀνευ οὐδενὸς τέλους. Ὁστις δήποτε καὶ ἥσαι, ὅστις, μὴ ἔξαρκούμενος εἰς μετρίαν κατάστασιν, φαντάζεται τὴν εὐδαιμονίαν τῆς βασιλικῆς μεγαλοπρεπείας συγχάτοικον, καὶ δύνειρεύεται ὅτι ἡ ἔξουσίᾳ ἡ τὰ πλούτη ἐμποροῦν νὰ τρέψωσι μὲ διηνεκεῖς εὐγχαριστήσεις τὴν ὁρέξιν τοῦ νεωτερισμοῦ, θεώρησον τὰς πυραμίδας, καὶ δυολόγησον τὴν μωρίαν σου!

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΔ'. Ἀπροσδόκητον ἀτύχημα εἰς τὴν βασιλόπαιδα.

Ἐστηκώθησαν, καὶ ἐπέστρεψαν διὰ τοῦ κοιλώματος δύθεν εἰχον εἰσέλθειν· ἥτοι μάζετο δὲ ἡ βασιλόπαιας ν' ἀπαγγεῖλῃ εἰς τὴν εὔνοουμένην τῆς μαχρὸν διήγησιν περὶ σκοτεινῶν λαβυρίνθων καὶ πολυτελῶν θαλάμων, καὶ τῶν γενομένων ἐπ' αὐτῆς διαφόρων ἐντυπώσεων εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς ὁδοῦ. Ἄλλὰ φύσαντες εἰς τὴν θεραπείαν των, εὔρον ἀπαντάς σιωπηλούς καὶ κατηφεῖς· οἱ ἀνδρες ἐδέειχνον αἰσχύνην καὶ φόβον εἰς τὰ πρόσωπα, αἱ δὲ γυναῖκες ἔκλαιον ἐν ταῖς σκηναῖς.

Τίσυνέθη δὲν ἔζήτησαν νὰ εἰκάσωσιν, ἀλλ' ἀμέσως ἠρώτησαν. Μόλις ἐμβήκετε εἰς τὴν πυραμίδα, ἀπεκρίθη εἰς τῶν θέραποντων, καὶ λόγος Ἀράβων ὡρμησε καθ' ἡμῶν· ἥμεθα δὲ πολὺ ὀλίγοι ν' ἀντισταθῶμεν, καὶ πολὺ βραδεῖς νὰ διεκφύγωμεν. Ὅθεν ἥρπαξαν ἥδη πᾶν δὲ, τι αἱ σκηναὶ περιείχον, καὶ ἥθελον συμπαραλάβει καὶ δλους ἡμᾶς, ἐὰν Τοῦρχοι τινες

ἴππεῖς πληγιάσαντες δὲν ἔτρεπον αὐτοὺς εἰς φυγὴν πλὴν, τὸ δυστυχέστερον, ἥρπασαν τὴν δέσποιναν Πεκουᾶν μετὰ τῶν θεραπαινῶν της, καὶ ἔφυγον μετ' αὐτῶν οἱ Τοῦρχοι διώκουσιν αὐτοὺς ἥδη κατὰ προτροπήν μας, ἀλλὰ φοβοῦμαι ὅτι δὲν δύνανται νὰ τοὺς προφθάσωσι.

Ἡ Νεκαγία ἐλειποθύμησεν ὑπὸ τῆς ἐκπλήξεως καὶ τῆς λύπης. Ὁ δὲ Ρασσέλχς, κατὰ τὴν πρώτην ἔξαψιν τῆς ὄργης του, διέταξε τοὺς θεράποντας αὐτοῦ νὰ τὸν ἀκολουθήσωσι, καὶ ἥτιμαζετο νὰ καταδιώξῃ τοὺς ληστάς μὲ τὴν ρομφαῖαν εἰς τὴν χεῖρα. Κύριε, εἶπεν ὁ Ἰμπαχος, τί δύνασαι νὰ ἐλπίσῃς ἀπὸ τὴν βίαν ἡ τὴν γενναιότητα; Οἱ Ἀράβες κάθητηνται ἐφ' ἵππων γεγυμνασμένων εἰς τὴν μάχην, ἥμετις δὲ ἔχομεν ἀχθοφόρα μόνον κτήνη. Αγ ἀφήσωμεν τὴν παροῦσαν θέσιν μας, ἐνδέχεται ν' ἀπολέσωμεν τὴν βασιλόπαιδα, ἀλλ' οὐδεμία ἐλπὶς νὰ ἀνακτήσωμεν τὴν Πεκουᾶν.

Μετ' ὀλίγον ἐπέστρεψαν οἱ Τοῦρχοι, μὴ δυνηθέντες νὰ προφθάσωσι τὸν ἔχθρον. Ἡ βασιλόπαιας ἥρχισε νέας Ὁρηνολογίας, ὁ δὲ Ρασσέλχας μοδις ἐκρατήθη τοῦ νὰ μὴ ἐπιπλήξῃ αὐτοὺς ὡς δειλούς· ἀλλ' ὁ Ἰμπαχος ἥτο γνώμης ὅτι ἡ φυγὴ τῶν Ἀράβων δὲν ἥτο ἐπαύξησις τῆς δυστυχίας των, διότι, ἵσως, ἥθελον φογεύσαι μᾶλλον ἡ παραδώσει τοὺς αἰχμαλώτους των.

ΤΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΤΙ ΑΝΔΡΑΠΟΔΟΝ;

Τὸ Ἑλληνικὸν ἔννοιο, καθὼς καὶ πάντα τὰ ἄλλα ἔθνη, ὅσα ποτὲ ἐθύκασαν εἰς ἀκμὴν τινὰ δυνάμεως καὶ δόξης, ἥτο εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ ἡλικίαν ταπεινὸν, ἀσθενὲς, καὶ ἀπαδευτον· ὁ φυσικὸς ὅμως χαρακτὴρ αὐτοῦ, ἥτε γεωγραφικὴ θέσις καὶ τοπικὴ μόρφωσις, εἶναι τοιαῦτα, ὥστε, καίτοι συμιρότατον, φαίνεται ὅτι ἥτο ὑπὲρ αὐτῆς τῆς φύσεως πρωτισμένον νὰ διαπρέψῃ μεταξὺ τῶν ἔθνων. Τὸ μεγαλύτερον μῆκος τῆς ἀρχαίας Ἐλλάδος ἀπὸ τοῦ Ταινάρου μέχρι τῆς Μακεδονίας δὲν ἥτο εἰμὴ πεντήκοντα μῖλια Γερμανικά· τὸ δὲ πλάτος ἀπὸ τοῦ Σουνίου μέχρι τῆς Λευκάδος ἔξι καὶ τριάκοντα. Ἡ ρικρὰ αὕτη ἐκτασίς κατατεμονόμενη ὑπὸ ὄρεων διήρει τοὺς κατοίκους εἰς διαρρόους λαοὺς ως εἰς τόσα διάφορα ἔθνη, ἔκκεστος τῶν ὄποιων εἰχεν ἴδιον ἡγεμόναν ἡ βασιλέα. Ἄλλ' αἱ διάφοροι αὗται ἡγεμονίαι ἥτε βασιλεῖαι μὴ δυνάμεναι διὰ τὴν συμιρότητα αὐτῶν νὰ συντηρῶνται, ἡ συγχωνευθῆσαι νὰ συγκροτήσωσι μίαν βασιλείαν, μετέπειτον τελευταῖον εἰς τόσας διαγαργίας καὶ δημοκρατίας. Ἡ ἔξαρτος δὲ εὐκρασία τοῦ Ἑλληνικοῦ κλίματος· ἡ ποικιλία τῶν ἐπιτηδείων προϊόντων τῆς γῆς οὐ μόνον εἰς τροφὴν, ἀλλὰ καὶ εἰς τέχνας· τὸ πολυλίμενον τοῦ τόπου, καὶ ἡ γειτνίασις αὐτοῦ πρὸς τὴν Θράκην, Άσιαν,

*Ἐν μίλιον Γερμανικὸν εἶναι πέντε καὶ τεσσαράκοντα ετάδια.